

Катерина БОЙВАЛЕНКО (СИЛЯЄВА), 1994, м. Чернігів, Україна

БУТИ ЛЮДИНОЮ

Бути людиною ... Таке просте, на перший погляд словосполучення, але яке воно несе забарвлення та непросте навантаження. Кожен вкладає свій сенс при розумінні даних слів: для когось це бути вихованим та толерантним, хтось розуміє дещо інакше, зазначаючи, що бути людиною – це прийти на допомогу у вкрай тяжку мить, дехто вважає, що для того, щоб бути людиною, достатньо лишень мати подобу людську. І кожна думка має шанс на існування, кожен по-своєму і в дечому з цього приводу правий. Але це не все, і щоб бути та називатися Справжньою, я наголошу Справжньою, Людиною, тільки цього буде дуже замало.

Варто також зазначити і той факт, що людьми можна назвати тих, хто зробив щось добре для інших, можливо, навіть ризикуючи та піддаючи своє власне життя труднощам і проблемним ситуаціям. Просто Справжня Людина ні на секунду не замислиться над тим, чи варто їй чи ні вчиняти ті чи інші дії. Це багато про що говорить. Навіть не залежно, яку людина має расову приналежність, яку віру сповідує і т. д. Та це й не являється таким важливим. І хочу сказати, що навіть в роки війни були люди, які заслуговували на те, щоб їх називали Справжніми Людьми.

Моя бабуся Галина Федосіївна згадує багато таких такий випадків із свого життя, ще із свого дитинства. Звісно, коли вона говорить про ті страшні часи, не в змозі прикрити свій смуток, а подеколи навіть і сльози. Та й навіщо стримувати свої емоції? Бабуся каже, що не дай Боже комусь і колись пережити таке горе, адже скільки людей тоді пожертвували власним життям заради миру на всій українській землі, скільки тоді полягло солдат ... просто не злічити ... сила-силенна...

Але навіть у той нелегкий та вкрай тяжкий час люди не забували про гуманізм, людські цінності та чесноти. Хоча й далеко не всі, але таких людей було зовсім немало. Люди переховували одне одного у льохах та в сараях, ті нечисленні шматки зіпсованої їжі, якої і так було дуже мало, ділили між собою (особливо хотіли нагодувати дітей, навіть чужих, і людей похилого віку). Люди тоді не жити, вони виживали, існували, як завгодно можна назвати, але ні в якому разі це не можна було назвати нормальним життям.

Але особливо в серці нашої дорогої та любої бабусі (тоді малолітньої дитини) закарбувався момент, який був тісно пов'язаний із німецькими загарбниками. Вона до сих пір згадує про це, і не стримуючи сльози, розповідає про той нетиповий випадок.

В одному із українських сіл, що на Чернігівщині, в селі Хмільниця, розташувався німецький солдатський загін. В одному з дворів розташувалися самі солдати, на іншому подвір'ї була їх кухня, на третьому – продовольчі запаси, а в саду, який належав бабусиній сім'ї, знаходилися машини та техніка, біля яких чергували вартові. Моя бабуся, тоді ще маленька дівчинка, кожного дня, тільки-но прокидалася, одразу бігла туди з цікавості, не зважаючи на те, що її мама не пускала. Німці все ж таки. Хоча вони її не ображали, а навпаки, один із них постійно брав її на руки, бавився з нею, підкидаючи доверху. І пригощав цукерками, які бабуся порівнює із гудзиками. Можливо, її і тягнуло туди саме через ті солодощі, яких вона до того ніколи не куштувала. Бабуся не знає, чи він був звичайним солдатом, чи офіцером і завдяки йому її ніхто не зачіпав і не ображав. Але інші німці також були доброзичливо налаштовані по відношенню до місцевих жителів, не ображали і ділилися провізією і господарчим милом, яке на той час вважалося дуже цінним.

Отже, який висновок з цього можна зробити? Що навіть серед ворогів є люди, які не втрачають людської гідності. І навіть війна не зможе вселити

в них жорстокість та злість. І завдяки таким людям можна змінити весь світ на краще.